

KONU 7. JOST ÇÖZÜMÜ VE ÖZELLİKLERİ

$$-y'' + q(x)y = \lambda^2 y, \quad 0 \leq x < \infty \quad (7.1)$$

$$y(0) = 0 \quad (7.2)$$

sınır değer problemini göz önünde bulunduralım, burada q -reel değerli bir fonksiyon ve λ spektral parametre olup

$$\int_0^{\infty} x |q(x)| dx < \infty \quad (7.3)$$

koşulu sağlanır. (7.1) denkleminin

$$\lim_{x \rightarrow \infty} e^{-i\lambda x} y(x, \lambda) = 1, \quad \lambda \in \mathbb{R} \quad (7.4)$$

koşulunu gerçekleyen çözümünü $e(x, \lambda)$ ile gösterelim.

Teorem 7.1. (7.1), (7.4) probleminin çözümü $e(x, \lambda)$,

$$e(x, \lambda) = e^{i\lambda x} + \int_x^{\infty} \frac{\sin(\lambda(t-x))}{\lambda} q(t) e(t, \lambda) dt \quad (7.5)$$

integral denkleminin de çözümüdür. Bunun tersi de doğrudur.

İspat. (7.5) \implies (7.1), (7.4) olduğunu gösterelim:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} e(x, \lambda) e^{-i\lambda x} = 1, \quad \lambda \in \mathbb{R}$$

olduğu açıktır.

$$e'(x, \lambda) = i\lambda e^{i\lambda x} - \int_x^{\infty} \cos(\lambda(t-x)) q(t) e(t, \lambda) dt$$

$$e''(x, \lambda) = -\lambda^2 e^{i\lambda x} - \int_x^{\infty} \lambda \sin(\lambda(t-x)) q(t) e(t, \lambda) dt + q(x) e(x, \lambda)$$

$$e''(x, \lambda) = -\lambda^2 \left[e^{i\lambda x} + \int_x^{\infty} \frac{\sin(\lambda(t-x))}{\lambda} q(t) e(t, \lambda) dt \right] + q(x) e(x, \lambda)$$

$$-e''(x, \lambda) + q(x) e(x, \lambda) = \lambda^2 e(x, \lambda), \quad 0 \leq x < \infty$$

elde edilir, buradan da teorem ispatlanır.

$$\sigma(x) := \int_x^\infty |q(t)| dt, \quad \sigma_1(x) := \int_x^\infty \sigma(t) dt \quad (7.6)$$

fonksiyonlarını tanımlayalım.

$e(x, \lambda)$ fonksiyonu

$$e(x, \lambda) = e^{i\lambda x} + \int_x^\infty K(x, t) e^{i\lambda t} dt, \quad \lambda \in \mathbb{R} \quad (7.7)$$

biçiminde gösterilir, burada

$$K(x, t) \leq c\sigma\left(\frac{x+t}{2}\right), \quad (7.8)$$

$$|K_x(x, t)|, |K_t(x, t)| \leq \frac{1}{4} \left| q\left(\frac{x+t}{2}\right) + c\sigma\left(\frac{x+t}{2}\right) \right| \quad (7.9)$$

eşitsizlikleri gerçekleşir. $e(x, \lambda)$ fonksiyonuna Jost çözümü denir.

Teorem 7.2. $K(x, \cdot) \in L_1(x, \infty)$, $K_x(x, \cdot) \in L_1(x, \infty)$ gerçekleşir.

İspat. (7.8) eşitsizliğini kullanarak

$$\begin{aligned} \int_x^\infty |K(x, t)| dt &\leq c \int_x^\infty \sigma\left(\frac{x+t}{2}\right) dt \leq c \int_x^\infty \int_{\frac{x+t}{2}}^\infty |q(s)| ds dt \\ &\leq c \int_x^\infty \int_t^\infty |q(s)| ds dt = c \int_x^\infty |q(s)| \int_x^s dt ds \\ &= c \int_x^\infty (s-x) |q(s)| ds \leq c \int_0^\infty s |q(s)| ds < \infty \end{aligned}$$

olur, yani $K(x, \cdot) \in L_1(x, \infty)$ sağlanır. (7.9) eşitsizliği kullanılarak da benzer biçimde $K_x(x, \cdot) \in L_1(x, \infty)$ olduğu gösterilir.

Alıştırmalar.

1. (7.1), (7.4) \implies (7.5) olduğunu ispatlayınız.

2. (7.7) eşitliğini ve Teorem 7.2 yi kullanarak $e(x, \lambda)$ nın λ ya göre $\mathbb{C}_+ := \{\lambda \in \mathbb{C}, \text{Im } \lambda > 0\}$ yarıdüzlemine analitik devama sahip olduğunu gösteriniz. Dolayısıyla

$$e(x, \lambda) = e^{i\lambda x} + \int_x^\infty K(x, t) e^{i\lambda t} dt, \quad \lambda \in \overline{\mathbb{C}_+}$$

eşitliğinin gerçekleştiğini gösteriniz.

3. (7.6) ile tanımlanan integrallerin yakınsak olduğunu ispatlayınız.